

פרשת בחוקותי

שיעורו השבועי של מו"ר שליט"א
ובו דברים חוצבי להבות מהזוה"ק
ומוסרים ורמזים מפרשת השבוע

בהוצאת
ישיבת "נהר שלום" מקובלים
תכב"ץ - ירושלים

להשיג בטל: 02-6222560

שיעור שבועי ממורינו ראש הישיבה שליט"א

פרשת בחוקותי

תשע"ב

עמל התורה

"אם בחקותי תלכו ואת מצוותי תשמרו ועשיתם אותם"

הנושא המרכזי של הפרשה היא שמירת המצוות והדקדוק בכל פרטיהם.

בתחילה צריך לידע כי בתורה ובמצוות אין לעמוד צריך להתקדם ולילך הלאה והלאה ולהיות מבחינת בני עליה, אם עומדים במקום זאת אומרת שהאדם יורד בעבודת השי"ת צריך תמיד לילך ולהתקדם וז"ש "אם בחקותי תלכו" ותתקדמו ולא תעמדו במקום אז ונתתי גשמיכם וכו'.

וכבר אמרו חז"ל כל מצוה שיכול לקיים יקדים ויזדרז לקיים, ומצוה שאינו יכול לקיים עתה יצפה ויחכה וישתוקק ויצפה לרגעים היקרים שתזדמן לפניו המצוה, וז"ש אם בחקותי תלכו אלו מצוות שיכול לקיים עתה ילך מהר ויזדרז לקיימם ומצוות שאינו יכול עתה לקיימם אמר "ואת מצוותי תשמרו" מלשון ואביו שמר את הדבר שמצפה וממתין מתי יבא לידו ויקימה כי האוהב את המלך יחשוב תמיד מתי תבוא לידו אפשרות לעשות את רצונו ולהתקרב אליו ואז גם אני אעשה זאת לכם לברך אתכם בכל מיני ברכות ונתתי גשמיכם בעתם" וכו' כל הברכות שהתורה מונה.

ומזו"ר מרן ראש ישיבת פורת כמוה"ר יהודה צדקה וצוק"ל פירש "אם בחקותי תלכו" קשה מה המשמעות "תלכו"? ואפשר לומר שידוע ההפרש בין אדם לבהמה, האדם לא נולד שלם, כשנולד לא ידע לאכול, ולא לדבר, ולא להתהלך, ולאט לאט מתפתח עד שמגיע לשלימותו, מה שאין כן הבהמה, שור בן יומו קרוי שור.

ללמד אותנו כי הבהמה לא נולדה להשתלמות, איך שהיא ביום לידתה כך נשארת עד יום מותה, ואין לה השתלמות עצמית, מה שאין כן האדם נולד להגיע לשלמות, וכל יום ויום הולך ומוסיף, לכן ביארו המפרשים שהבהמה עיניה למטה, היות שאין לה כל השתלמות עליונה ורוחנית, וכל שאיפתה רק למטה לאכול ולאכול, לכן עיניה למטה בארץ כי משם היא נזונית, מה שאין כן האדם עיניו למעלה והולך בקומה זקופה, ומסתכל בעליונים שמימיים ולא ארציים.

וז'הו "אם בחקותי תלכו" כלומר, האדם נוצר ללכת ולא לעמוד במצב אחד, כי אם להוסיף ולהתקדם, ישנם בני אדם הולכים ומתקדמים, אבל רק בענינים גשמיים בעניני עולם הזה והם דומים לבהמה, מה שאין כן האדם השלם, הולך ומתקדם בענינים רוחניים, כי עיקר יצירתו היא להתקדם ברוחניות. כדכתיב "אם בחקותי תלכו", כלומר, כל אדם צריך ללכת ולא לעמוד, ובאיזה ענינים ללכת ולהתקדם – בענינים רוחניים, וזה אומרו "אם בחקותי תלכו" ועיין.

ועל פי זה נראה לי בס"ד לבאר מאמר רבותינו בסוף מסכת נדה ומסכת מגילה תנא דבי אליהו, כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן עולם הבא, שנאמר "הליכות עולם לו" אל תקרי הליכות אלא הלכות. וצריך להבין אם כן למה כתב הנביא "הליכות" יכתוב הלכות? אלא בא ללמדנו, שלא מספיק לקיים הלכות אלא צריך גם "הליכות" כלומר, שתמיד יהיה במצב של הליכה, ולא יעמוד במקום אחד, ועוד נראה לי לבאר שבא ללמדנו כי גם על ההליכה מקבלים שכר, על דרך שביאר מורי רבינו עזרא עמייה ע"ה על הפסוק (איוב ל"ד י"א), "כי פועל אדם ישלם לו, וכאורח איש ימציאנו", כלומר, לעתיד לבא ישלמו על הפעולות הטובות שעשה כל אחד, ולבסוף יתנו לו גם על "אורח איש", כלומר על ההליכות שהלך אדם בעשותו את המצות ולזה אמר "וכאורח איש ימציאנו".

אם בחקותי תלכו – יכול זה קיום המצוות? כשהוא אומר ואת מצוותי תשמרו, הרי קיום המצוות אמור, הא מה אני מקיים – אם בחקותי תלכו – "שתהיו עמלים בתורה" (רש"י). אדם מישראל, אם אפילו אינו מדקדק וזהיר במצוות, כל זמן שעמלו בתורה, גדול תלמוד שמביאו לידי מעשה, וסופו לשוב ולעשות רצונו של מקום, "אם בחקותי תלכו" – שתהיו עמלים בתורה, ממילא, "ואת מצוותי תשמרו ועשיתם אותם" – המאור שבה יחזירכם למוטב, ולא עוד אלא שדברי תורה מצרפים את לומדיה, עד שיושבים ומצפים מתי תגיע מצוה, זו לידינו ונקיימנה, וזהו אם בחקותי תלכו, – שתהיו עמלים בתורה, ואז ממילא – ואת מצוותי תשמרו. (עיתורי תורה).

אם בחקותי תלכו: המעם שאדם נקרא "הולך" ואילו המלאכים נקראים "עומדים" ככתוב: "ונתתי לך מהלכים בין העומדים האלה", כי המלאכים יודעים ומבינים טעמי המצוות, ואין להם צורך בעמל ויגיעה, ולכן גם שכרם אינו גדול. לא כן בני אדם, שעמלים ויגיעים בתורה, ואע"פ שאין משיגים טעם של מצוות כדבעי, ומקימים את המצוות משום גזירת המלך, ולכן שכרם מרובה. נמצא שעל ידי קיום המצוות שהם – חוקים –

(מצוות שלא יודעים מעמם) נקרא האדם "הולך", וזו הכוונה: "אם בחקותי תלכו". (תפארת יהונתן).

אם בחקותי תלכו: שתהיו עמלים בתורה (רש"י). תורה הנלמדת ביגיעה ועמל, מתקיימת לנצח, כמאמר חז"ל: "יגעת ומצאת האמן", אבל דבר הבא ללא יגיעה אל תאמין שיתקיים אצלך, כי כאשר בא כן ילך, וזה שאמר שמאי באבות: "עשה תורתך קבע" — תלמד תורה ביגיעה ועמל, כדי שתשאר אצלך תורתך קבע.

אם בחקותי: במלה "אם" מרומזות כל הגאולות והגאולים שהיו ועתידים להיות לישראל.

בגלות מצרים: אהרון משה.

בגלות פרס: אסתר מרדכי.

בגאולה העתידה: אליהו משיח.

וזו שאומרים בהלל "אם" הבנים שמחה, שנוכה בקרוב לשמות בביאת גודל צדק במהרה בימינו. ורמזה התורה את גאולתינו בפסוק זה: "אם בחקותי תלכו" — ללמדנו, שהגאולה תבוא לישראל, על ידי לימוד התורה ושמירת המצוות.

אדם שרוצה באמת להשיג את התורה ישיג השאלה כמה האהבה יש לו לתורה וכמה רצון, ואם מראה שהוא משתוקק מאוד אז ישיג את המטרה.

כמו שמסופר בזה"ק שהיה מלך אחד שהייתה לו בת אין כיופיה בעולם והוא היה מלך עשיר והגיע גילה להתחתן והגיעו נסיכים ורוזנים כדי להציע את עצמם ולא רצתה אף אחד, ואמר לה המלך את חייבת להתחתן, ולא רצתה עד שהמלך פייס אותה ואמרה לו אני מסכימה, אבל אני רוצה אחת שבאמת רוצה אותי, ושאלה המלך איך את יכולה לדעת את הדבר הזה, אמרה לו יש רעיון, אני חושבת לבנות ארמון שאף אחד לא יוכל להיכנס אליו בשום אופן בעולם, רק אם יבוא אחד ויבדוק ויבדוק טוב ימים ולילות וימצא את הפתח החיצונה, ואז יצטרך לחפש עוד דלת, ואח"כ צריך לדעת להגיע לקומה העליונה וימצא אותי שם זה אומר שרוצה אותי באמת. ובאמת הביאו אומנים ובנו את הארמון הזה והכריזו בכל המקומות מי שרוצה להתחתן עם בת המלך יבוא לחפש איפה נמצאת המלכה, ומי לא רוצה להתחתן עם בת המלך, בת יחידה, ומי שיתחתן אתה יקבל את כל הפינוקים בעולם, אלא צריך לחפש, והיא יושבה למעלה בארמון והביאו לה לאכול וכך חיכתה חודש חודשים שנה, והיו באים קהל גדול חיפשו וחיפשו והסתובבו ועוד ועוד

ימים ולילות, יתיאשו והלכו, והיה אחד שלא עזב ובאמת היה הפיץ בבת המלך ויש לו רצון עז יום הגיע מצאת החמה עד צאת הכוכבים בודק אבן אבן לא מתעייף והביא אתו אוכל וממשיך והיא הבת של המלך הייתה רואה אותו והיה לה משקפת ואף אחד לא ראה אותה, ואמרה זה יום בא קור שלג חום היה מגיע ואין אף אחד כזה שהשתדל ומנסה לחפש, ואמרה לעצמה בטח הוא באמת רוצה אותי מכל לבו, ואז התחילה בדרך לא דרך לרמוז לו, ואז ראתה שמגיע לאט לאט למקום עד שמצא ופתח פתח ראשון ועוד פתח פתח שני עלה ועלה עד שגילה את בת המלך, ושמה שימחה גדולה, אבל באמת הוא לא מצא אלא שהיא ראתה שבאמת רוצה, לכן היא רמזה לו וגילתה את עצמה עד שלבסוף.

כך התורה אדם ככול שעמל ומראה שרוצה לדעת התורה תגלה לו סתריה, רק תלוי בעמל שלנו בתורה.

ואם זוכים לכל זה שאמרנו מקבלים כל הברכות ונתתי גשמכם בעיתם כל צרכי הגשמיים שצריך האדם מקבל בעיתו ובזמנו בנחת, והעיקר שכל מטרתו תהיה ברוחניות בתורה ובמצוות ואז ממילא כל עניני הגשמיים הסתדר מאליו.

וכמו שרמזו "משיב הרוח ומוריד הגשם" אם אדם עוסק ברוחניות והעיקר אצלו להשיב את הרוח שהיא הרוחניות התורה והמצוות אז הקב"ה מוריד לו הגשם מביא לו בנחת כל צרכיו בגשמיים.

וכן זוכה "והשיג לכם די"ש את בצי"ר כי ע"י העמל בתורה מכניעים את יצה"ר כמוש"ב בראתי יצה"ר בראתי תורה תבלין הסממן הגדול להכניע את היצה"ר הוא התורה הקדושה ורמזו זה והשיג לכם די"ש – אותיות שד"י את בציר – אותיות ביצה"ר שע"י שמקיים את בחקותי תלכו שתהיו עמלים בתורה זוכים ששם שד"י ב"ה מכניע את היצה"ר כי יצר מלא כזה יו"ד צד"י רי"ש ס"ת שד"י שבשם שד"י מכניע היצה"ר וז"ש והשיג לכם די"ש שהוא שם שד"י אין בציר אותיות ביצה"ר.

וכמו שכתבו בשם האר"י ז"ל שבכל בוקר שאדם יוצא מפתח ביתו יניח אצבעו הנקרא אמ"ה גי' מ"ו כמספר צילוי דשם ע"ב על שם שד"י שבזוזה ויכוין להכניע יצה"ר בכח שם שד"י וכנ"ל.

וכן אמרו על הפסוק כל צמ"א לכו למים צמ"א גי' 131 גי' סמא"ל לכו למים אין מים אלא תורה שע"י לימוד התורה מכניעים ס"מ.

אם בְּחֻקֹּתַי תֵּלְכוּ ואת מצותי תשמרו, ומפרש (ויקרא כ"ו) **אם בְּחֻקֹּתַי, דָּא אַתְר דְּגִזְרִין דְּאוֹרֵייתָא תִּלְיִין בְּהוּא אַתְר** זהו המקום שגזרות וחוקי התורה תלויים במקום ההוא, והיינו המלכות הנקראת חוקה, כי כל דינין ומאני קרבא דמלכא אתפקדן בידהא, **כְּמֹה דְּאֵת אָמַר** (ויקרא יח) **אֵת חֻקֹּתַי תִּשְׁמְרוּ. חוֹק הוּא דְּאֶקְרִי הַכִּי, וְגִזְרִין דְּאוֹרֵייתָא, בַּה אֵתְּפִלִּין** כמו שנאמר את חקותי תשמרו, חוק היא המלכות הנקראת חקה, כי בה ענין השמירה, וגזרות התורה בה נללו. (ויקרא כה) **וְאֵת מִשְׁפָּטֵי תִשְׁמְרוּ** כתוב בפרשת בהר סיני: ואת משפטי תשמרו ועשיתם אותם, ומביאו לכאן ללמד כי מה שכתוב כאן "ואת מצותי תשמרו" היינו כאילו היה כתוב "ואת משפטי תשמרו", כעין שכתוב בפרשת בהר. כי **מִשְׁפָּטֵי, דָּא הוּא אַתְר אַחְרָא עֲלָאָה, דְּהֵיא חֻקָּה אֲחִידַת בֵּיה** משפט זה הוא במקום אחר עליון, דהיינו בז"א שהוא למעלה מן המלכות, שזו החוקה שהיא המלכות אחוזה בו, **וּמִתְחַבְּרֵן דָּא בְּדָא דְּעִילָאי וְתַתָּאי** יכוין שהם מתחברים ומתייחדים זה בזה, לכן שייך לשון שמירה גם במשפט שהוא ז"א, כי מה שיש בזה יש בזה, שהעליונים דהיינו פרצופי האצילות והתחתונים שהם עולמות בי"ע. **וְכָל פְּקוּדֵי אוֹרֵייתָא, וְכָל גִּזְרֵי אוֹרֵייתָא, וְכָל קְדוּשֵׁי אוֹרֵייתָא, בְּהֵנִי אֲחִידֵן** וכל תרי"ג מצות התורה, וכל הגזרות והסייגים שבתורה שבעל פה, וכל מה שצריך האדם לקדש עצמו במותר לו במצות התורה, כולם נאחזים בז"א ובמלכות. **בְּגִין דְּהֵאִי תוֹרָה שְׂבַכְתָּב, וְהֵאִי תוֹרָה שְׂבַעַל פֶּה** לפי שז"א הוא סוד התורה שבכתב,

והמלכות היא סוד התורה שבעל פה, ושניהם כוללים את הכל.

וְעַל דָּא וְעַל כֵּן מַה שְׂכָתוּב אִם בְּחֻקֹּתַי דְּהֵיִינוּ, כָּל אֵינּוֹן גְּזִירִין וְדִינִין וְעוֹנְשֵׁין וּפְקוּדִין, דְּאֵינּוֹן בְּהֵוּא אַתְר דְּאֶקְרִי תוֹרָה שְׁבַעֲל פָּה, חֻקָּה כּל הגזרות והדינים והעונשים והמצוות, המשרשים במקום הנקרא תושבע"פ חקה, והיינו במלכות. וְאֵת מְשַׁפְּטֵי תִשְׁמְרוּן הֵיִינוּ, בְּהֵוּא אַתְר דְּאֶקְרִי תוֹרָה שְׁבַכְתָּב המושרשים במקום ההוא הנקרא תורה שבכתב שהוא ז"א, בְּמָה דְּאֵת אָמַר (תהלים פא) מְשַׁפֵּט לְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב כִּמוֹ שְׁנֵאמַר מִשְׁפֵּט לְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב שֶׁהוּא ז"א הַנִּקְרָא אֱלֹהֵי יַעֲקֹב. וְדָא אֶחָיד בְּדָא וְדָא בְּדָא, וְכֹלָא חַד וְזֶה אַחֲזוּ בֹזֵה וְזֶה בֹזֵה, דְּהֵיִינוּ זִוְיִן אַחֲזוּיִם וְכֹלּוּלִים זֶה בֹזֵה, וְהַכֵּל הִיא אַחַדוּת אַחַת. וְדָא הוּא כֹּלְלָא דְשֵׁמָא קְדִישָׁא וְזֶהוּ הַכֵּלל שֶׁל הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ, כִּי ז"א הוּא יְהוָה דְשֵׁם הוִי"ה, וְהַמְלֻכּוֹת הִיא ה' אַחֲרוּנָה דְשֵׁם הוִי"ה, וְעַל יְדֵי שְׁנֵיהֶם נִשְׁלַם שֵׁם הוִי"ה. וּמֵאַן דְּאֵעֲבַר עַל פְּתִיגְמֵי אֲוִרֵיתָא, כְּאֵלוּ פְּגִימֵי שְׁמָא קְדִישָׁא וּמִי שְׁעוּבַר עַל דְּבִרֵי תוֹרָה, כֵּאִילוּ פִּגְמֵי אֵת הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ, בְּגִין דְּחֻקֵּי וּמְשַׁפְּטֵי שְׁמָא דְקוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא הוִי לְפִי שְׁחָק וּמִשְׁפֵּט הֵם הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ שֶׁל הַקְּב"ה, דְּהֵיִינוּ שֵׁם הוִי"ה. וְעַל דָּא וְע"כ כְּתוּב, אִם בְּחֻקֹּתַי תִּלְכּוּ, דָּא תוֹרָה שְׁבַעֲל פָּה זֶה הִיא תוֹרָה שְׁבַע"פ. וְאֵת מְשַׁפְּטֵי תִשְׁמְרוּן, דָּא תוֹרָה שְׁבַכְתָּב זֶה הִיא תוֹרָה שְׁבַכְתָּב. וְדָא הוּא כֹּלְלָא דְשֵׁמָא קְדִישָׁא וְזֶהוּ הַכֵּלל שֶׁל הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ שֵׁם הוִי"ה.

הו"ה.

וּמִשְׁכַּח וְעֲשִׂיתֶם אוֹתָם שׁוֹאֵל. מֵאַי וְעֲשִׂיתֶם אוֹתָם, כִּיּוֹן דְּאֵמַר תִּלְכּוּ וְתִשְׁמְרוּן כְּלוּמַר כִּיּוֹן שְׁאֵמַר אִם בְּחֻקֹּתַי תִּלְכּוּ וְאֵת מִצְוֹתַי תִּשְׁמְרוּן הֵרִי כֹלל גַּם אֵת הַתּוֹרָה שְׁבַכְתָּב וְגַם אֵת הַתּוֹרָה שְׁבַעֲל פָּה, וְאִם כֵּן, אֵמַר וְעֲשִׂיתֶם מַה בָּא לְרַבּוּת-וְעֲשִׂיתֶם, וּמִשְׁכַּח. אֵלְלָא, מֵאַן דְּעֲבִיד פְּקוּדֵי

אֹרֵייתָא וְאֵיל בְּאֹרְחֹי אלא מי שעושה ומקיים את מצות התורה והולך בדרכיה, כְּבִיכּוֹל כְּאֵלוֹ עֶבֶד לַיהוָה לְעֵילָא נחשב לו כאילו הוא עשה והשלים את השם הוי"ה למעלה, כלומר כאילו תיקן את המלכות מסוד נקודה לפרצוף שלם, ואת ז"א מסוד ו"ק לבן עשר ספירות. אָמַר קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא, כְּאֵלוֹ עֲשָׂאֲנִי, וְאֹקְמוּהָ אמר הקב"ה נחשב לי כאילו עשאני ותקנני, וכבר ביארו חז"ל במדרש רבה, אמר הקב"ה אם שמרתם את התורה הריני מעלה עליכם כאילו עשיתם עצמכם, פירוש את הקב"ה כביכול. וְעַל דָּא, וְעֲשִׂיתֶם אוֹתָם ועל כן נאמר ועשיתם אותם דהיינו שתתקנו את זו"ן, ואמר כי וְעֲשִׂיתֶם אֹתָם כְּתִיב וְדָאִי דהיינו, וְהוֹאִיל וּמַתְעֲרִי עֲלֵיכֹן לְאַתְחַבְּרָא דָּא בְּדָא, לְאַשְׁתַּכְּחָא שְׂמָא קְדִישָׁא כְּדָקָא יְאוּת, וְעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְדָאִי הואיל וזו"ן מתעוררים על ידכם להתחבר ולהתיחד זה בזה, כדי שימצא שם הקדוש כראוי, כלומר שיושלם השם הוי"ה בכל ארבע אותיותיו, נחשב לכם כאילו אתם עשיתם ותיקנתם את זו"ן.

ח"ג קיג ע"ב

וְנַתַּתִּי גִשְׁמֵיכֶם בְּעֵתָם וְגו' ונתנה הארץ יבולה ועץ השדה יתן פריו, דהיינו. (ויקרא כו) כָּל חֵד וְחֵד, יִתֵּן חֵילָא דִּילֵיהּ עֲלֵיכֹן כל אחד ואחד יתן את כוחו והשפעתו עליכם. מָאן אֵינּוֹן ומי הם המשפיעים, ואמר. הֵהוּא תַקְוֵנָא דְעֵבְדֵתוֹן דִּיהוּא שְׂמָא קְדִישָׁא אותו התיקון שעשיתם, שהוא השם הקדוש, דהיינו לפי שייחדתם את זו"ן, לכן הם ישפיעו לכם מהשפע שיצא מיחודם. כְּגִוּוֹנָא דָּא כְּתִיב כעין זה כתוב, (בראשית ח) וְשָׁמְרוּ דְרֶךְ יְהוָה לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וּמִשְׁפָּט. ושואל וְכִי פִיּוֹן דְּכְתִיב וְשָׁמְרוּ דְרֶךְ יְהוָה, אֲמַאי לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וּמִשְׁפָּט הרי הכל בכלל, ומדוע כתב גם לעשות צדקה ומשפט מה בא להוסיף בזה. אֵלָא מָאן

דְּנַטִּיר אֹרְחוֹי דְּאֹרְיִיתָא, פְּבִיכּוֹל הוּא עוֹשֶׂה צְדָקָה
וּמִשְׁפָּט והשיב, אלא מי ששומר את דרכי התורה, נחשב לו כאילו הוא עושה ומתקן
 ומייחד את הצדקה ומשפט. ושואל **וּמַאי צְדָקָה וּמִשְׁפָּט** מי הם, ומשיב **דְּאִי**
קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא דהיינו שם הוי"ה שהם ז"ן. **בְּכָה רַבִּי שְׁמַעוֹן**
וְאָמַר, וְוִי לֹזֵן לְבַנֵּי נְשָׂא, דְּלֹא יִדְעִין וְלֹא מְשַׁגְּיחִין
בִּיקְרָא דְּמֵאֲרִיהוֹן בכה רבי שמעון ואמר, אוי להם לבני אדם, שאינם יודעים,
 ואפילו היודעים אינם משגיחים בכבוד קונם, **מֵאֵן עֲבִיד שְׁמָא קְדִישָׁא בְּכָל**
יּוֹמָא כי מי הוא העושה והמתקן את שם הקדוש בכל יום, **הוּי אִימָא מֵאֵן**
דִּיהִיב צְדָקָה לְמַסְכֵּנִי הוי אומר, מי שנותן צדקה לעניים, שע"י זה הוא מתקן
 את המלכות שהיא סוד ה' אחרונה של שם הוי"ה, ובוזה משלים את אותיות יה"ו של השם
 להוי"ה שלימה.

ח"ג קיד ע"א

וְנַתַּתִּי מִשְׁפָּנִי בְּתוֹכְכֶם וְגו' ומפרש מה שכתוב. (ויקרא כ"ו) **וְנַתַּתִּי**
מִשְׁפָּנִי היינו, **דְּאִי שְׁכִינְתָא** זו היא השכינה ששרתה בישראל.
 ועוד מפרש מה שכתוב **מִשְׁפָּנִי** היינו. **מִשְׁכַּנָּא דִּילִי. דְּהִיא**
אֶתְמִשְׁכַּנָּא בְּחֻבֵּיהּ דִּישְׂרָאֵל המשכון שלי, שהשכינה נתמשכנה
 בעונותיהם של ישראל והלכה עמהם בגלות, כמו שכתוב ובפשעכם שולחה אמכם. ועוד
 מפרש מה שכתוב **וְנַתַּתִּי מִשְׁפָּנִי, מִשְׁכַּנִּי וְדָאִי** בבחינה אחרת דהיינו
 המשכון שלי ודאי, שהיא המשכון שנתן לנו הקב"ה להודיע לנו שעתידי לגאול אותנו בקרוב.
מְתַלְּ לְבַר נֶשֶׁ דְּהוּה רְחִימָא לְאַחֲרָא, אָמַר לִיה וְדָאִי
בְּרְחִימוּתָא עֲלָאָה דְּאִית לִי נִבְּךְ, בְּעֵינָא לְדִיִּירָא עֲמֹךְ
 משל לאדם שהיה אוהב לאיש אחר שנעשה חברו, אמר לו לחברו, ודאי מחמת אהבה הגדולה

שיש לי אליך, אני רוצה לדור עמך. **אָמַר ה' אֲנִדַּע דְּתִידוֹר גַּבְאֵי** אמר לו חברו, איך אדע שתדור עמי דירת קבע ולא תעזבני מאיזו סיבה שתהיה, **נָטַל כָּל כְּסוּפָא דְּבֵיתֶיהָ, וְאֵיתִי לְגַבְיָהּ** הלך והביא את כל חמדת ביתו והביאם אצלו, **אָמַר הָא מְשֻׁכְּנָא לְגַבְדָּי, דְּלֹא אֶתְפָּרַשׁ מִנָּךְ לְעַלְמִין** אמר לחברו, הרי המשכון שלי אצלך שלא אפרד ממך לעולם.

כֶּךָ קְדָשָׁא בְּרִידָה הוּא, בְּעָא לְדִירָא בְּהוּ בְּיִשְׂרָאֵל כך רצה הקב"ה לדור עם ישראל בחסדו הגדול מבלי שזכו לכך, **מָה עֵבֶד, נָטַל כְּסוּפָא דִּילֵיהָ, וְנָחִית לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל** פירוש, מה עשה הקב"ה, לקח את החמדה שלו שהיא השכינה והוריד אותה לישראל והשרה אותה עליהם. **אָמַר לוֹן, יִשְׂרָאֵל, הָא מְשֻׁכְּנָא דִּילֵי גַבְיִכּוֹ, בְּגִין דְּלֹא אֶתְפָּרַשׁ מִנִּיכּוֹ לְעַלְמִין** אמר להם הקב"ה לישראל, הרי המשכון שלי אצלכם, וכך תהיו בטוחים שלא אפרד מכם לעולם. **וְאִף עַל גַּב דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא אֶתְרַחֵק מִינָן, מְשֻׁכְּנָא שְׂבִיב בִּידָן** ואף על פי שבגלות התרחק הקב"ה מאתנו, משכון שהיא השכינה השאיר בידינו, **וְאִנְן נְטָרִין הֵהוּא כְּסוּפָא דִּילֵיהָ** ואנו שומרים את החמדה שלו, כלומר אנו מתחזקים להחזיק כח השכינה שתהא מוכנת לקבל שפע מז"א, שזהו החשק שלו, **מֵאַן דִּיבְעֵי מְשֻׁכְּנֵיהָ, יֵיתִי לְדִירָא גַבְנָן** כדי שמי שיבקש את המשכון שלו, דהיינו הקב"ה, כשיבקש את השכינה יבא לדור ולשכון אצלנו **בְּגִין כֶּךָ וְנָתַתִּי מְשֻׁכְּנֵי בְּתוּכְכֶם, מְשֻׁכְּנָא אֶתְנָן בִּידֵיכּוֹ, בְּגִין דְּאֲדוֹר עִמְכוּן** בשביל זה כתוב ונתתי משכני בתוכם היינו משכון אתן בידכם, כדי שאדור עמכם. **וְאִף עַל גַּב דִּישְׂרָאֵל הִשְׁתָּא בְּגִלּוּתָא, מְשֻׁכְּנָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא,**

הוא נבייהו, ולא שבקו ליה לעלמין ואף על פי שישראל הם עתה

בגלות, אבל המשכון של הקב"ה הוא בידם, ולא עזבו אותו לעולם.

ח"ג קטו ע"ב

אמר רבי חייא לרבי יוסי, אנא שמענא מלה חדתא, דאמר

רבי אלעזר אני שמעתי דבר חדש שאמר רבי אלעזר, על מה שכתוב לא

מאסתים ולא געלתים לכלתם, לא הפיתים ולא

הרגתים לכלותם מיבעי ליה כך היה צריך לומר. אלא לא

מאסתים ולא געלתים פירושו כי, מאן דסאני לאחרא מאיס

הוא לקבליה, ונגעלא הוא בגיעולא קמיה מי ששונא לאחר מאוס

הוא כנגדו ומגועל הוא בגיעול לפניו. אבל הלא אבל כאן בבני ישראל, לא

מאסתים ולא געלתים. מאי טעמא מהו הטעם. בגין

דחביבותא דנפשאי בינייהו. ובגינה פלהו חביבין גבאי

לפי שאהובת נפשי שהיא השכינה נמצאת ביניהם, ובשבילה כל ישראל הם חביבים אצלי,

הדא הוא דכתיב זהו שכתוב לכלתם. לכלתם פתיב, חסר

וי"ו הנה לכלתם כתיב חסר ו"ו שרומזת על השכינה הנקראת כלה, ומלת לכלותם פירושה,

בשביל הכלה שלהם, בגינה בשבילה לא מאסתים ולא געלתים,

בגין דאיהי רחמיתא דנפשאי, רחמיותא דילי גבהא לפי

שהיא אהובת נפשי, והרי האהובה שלי אצלם.

לבר נש דרחים אתתא, והוות דיירא בשוקא דבורסקי

משל לאדם שאהב אשה, והיתה דרה בשוק של בורסקי, שהוא המקום של מעבדי

עורות של בהמות שריחם רע, אי לא הוות היא תמן, לא עייל בה

לעלמין אם היא לא היתה שם, לא היה נכנס שם לעולם. בין דהיא תמן,

דְּמִי בְּעֵינָיו כְּשׁוֹקֵא דְרוּכְלִי, דְּכָל רִיחִין דְּעֶלְמִין טָבִין
 אֲשֶׁתְּכֹחוּ תַמְּן אַבְל כִּיּוֹן שְׁהִיא שֵׁם, דּוּמָה בְּעֵינָיו הַשּׁוֹק שֶׁל בּוֹרְסְקִי כְּשׁוֹק שֶׁל מוֹכְרֵי
 בְּשָׂמִים, שְׂכַל רִיחֹת הַטּוֹבִים שֶׁבְּעוֹלָם נִמְצְאִים שֵׁם.

אוּף הֶכָּא אַף כֵּן כְּתוּב, **וְאַף גַּם זֹאת בְּהִיוֹתָם בְּאַרְצָא אִיבִיהֶם,**
 דְּאִיהוּ שׁוֹקֵא דְּבוֹרְסְקִי שְׁהִיא מְקוּם הַקְּלִיפּוֹת וְהַטּוּמָא, שְׁהִיא מְאוּסָה
 בְּעֵינֵי כְּשׁוֹק שֶׁל בּוֹרְסְקִי שְׁרִיחוּ רַע, וְעַם כָּל זֶה, **לֹא מְאַסְתִּים וְלֹא נְעֵלְתִים.**
וְאַמְאִי וּמְפָרֵשׁ לְמָה לֹא מְאַסְתִּים, וְאָמַר. **לְכַלְתֶּם. בְּגִין כְּלִתְּם דְּאַנָּא**
רְחִימְנָא לְהִי, בְּשִׁבִיל הַכֹּלָה שֶׁלָּהֶם שְׁהִיא הַשְּׂכִינָה, שְׁאִנִּי אוֹהֵב אוֹתָהּ, דְּאִיְהִי
 רְחִימְתָא דְּנַפְשָׁאִי, דְּשֶׁרִיא תַמְּן שְׁהִיא אַהוּבַת נַפְשֵׁי הַנִּמְצְאָת שֵׁם עִמָּהֶם,
 לְכוּ, וְדְמִי עָלֵי כְּכָל רִיחִין טָבָאִין דְּעֶלְמָא, בְּגִין הֵהִיא כְּלָה
 דְּבַגְנוּיָהּ דּוּמָה עָלֵי אַרְץ אַהוּיב כְּכָל רִיחֹת הַטּוֹבִים שֶׁבְּעוֹלָם, בְּשִׁבִיל אוֹתָהּ הַכֹּלָה
 הַנִּמְצְאָת בֵּינֵיהֶם. **אָמַר רַבִּי יוֹסִי לְרַבִּי חִיָּיא, אֱלוֹ לָא אֲתִינָא הֶכָּא,**
אַלָּא לְמַשְׁמַע מְלָה דָּא, דְּיִי אִם לֹא הִיִּתִי בֵּא לְכַאֲן אֲלֵא לְשִׁמוּעַ דְּבַר זֶה
 הִיָּה דִּי לִי.

שיעור לקראת חג השבועות

יום אדיר בימי השנה יום "מתן תורה" אשרינו מה טוב חלקנו
 מתאר רשב"י כמה התורה אהובה ורחיבה, שעליה עומדים העליונים
 והתחתונים והיא שעשועים של הקב"ה, וכמה סודות גנוזים בה וכו'.

ח"ג קס"ו ע"ב

בְּכָה רַבִּי שְׁמַעוֹן וְנָעָא בְּבִבִי. **פְּתַח וְאָמַר,** מֵה שְׁשִׁיבַת שְׁלֹמָה הַמֶּלֶךְ
 אֵת הַתּוֹרָה (מְשַׁלִּי ה' יט) **אֵילָת אֲהָבִים וַיַּעֲלֵת חֵן** הַתּוֹרָה הִיא כְּאֵילָה
 הַאֲהוּבָה עַל בַּעֲלָהּ, וְכֵן הַתּוֹרָה מַעֲלַת חֵן עַל לּוּמְדִיהָ, דְּדִיָּהּ יְרוּךְ בְּכָל עֵת כָּל

זמן שתינוק ממשש בו יוצא חלב, כן התורה, בְּאַהֲבַתְּהָ תִשְׁגָּה תְּמִיד בשביל
 אהבתה תעשה עצמך שוגה ופתי להניח עסקך ולרוץ לדבר הלכה. (רש"י). **אוֹרֵייתָא**
אוֹרֵייתָא, נְהִירוּ דְּכָל עֲלָמִין תורה תורה, אֵת האור של כל העולמות, **בְּפִה**
יָמִין, וְנִחְלִין כמה וכמה ימים כנגד המלכות, ונחלים מבחי' הו"ק **וּמְקוֹרֵין,**
וּמְבוּעֵין, מִתְּפִשְׁטֵי מְנַךְ לְכָל סְטָרִין ומקורות של המעינות מבחינת
 הבינה, ומבועים מבחי' החכמה מתפשטים ממך לכל הצדדים. **מְנַךְ בְּלֵא** ממך הכל,
עֲלֵךְ קַיְיִמֵי עֲלָאִין וְתַתָּאִין עלייך עומדים העליונים והתחתונים, **נְהִירוּ**
עֲלָאָה מְנַךְ נְפִקָא האור העליון (בְּדָא) ממך יוצא. **אוֹרֵייתָא אוֹרֵייתָא,**
מָה אֵימָא לְגַבְדָּ תורה תורה מה אומר בשבילך, **אֵילַת אֲהַבִּים אַנְתָּ**
 כאילה האהובה על בעלה את, **וְיַעֲלַת חַן** וג"כ מעלת חן כל הזמן (גַּבִּי), **עֵילָא**
וְתַתָּא רְחִימִין דִּילָךְ העליונים והתחתונים אהובים שלך. **מֵאֵן יִזְבִּי**
לִינְקָא מְנַךְ בְּדָקָא יָאוּת מי יזכה לינק ממך כמו שצריך וראוי. **אוֹרֵייתָא**
אוֹרֵייתָא שְׁעִשׂוּעִים דְּמֵאָרְךְ תורה תורה, את השעשועים של אדונייך, **מֵאֵן**
יָכִיל לְגַלְאָה וּלְמִימַר סְתָרִין וְגַנְיִזִין דִּילָךְ מי יכול לגלות ולומר את
 הסודות והגניזים שלך. **בְּכָה וְאַעִיל רִישִׁיהָ בֵּין בְּרַבּוּי וְנִשְׁק לְעַפְרָא**
 בכה רשב"י והכניס ראשו בין ברכיו ונשק את העפר של ג"ע.

כאשר הזדעזע הר סיני כל ההרים שבעולם הזדעזעו והיו עולים ויורדים עד
 שהניח הקב"ה ידיו עליהם ושקטו.

ח"ב פ"ד ע"א

תָּאנָא למדנו, **אָמַר רַבִּי יִצְחָק, בְּשַׁעֲתָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא**
אֲתַנְגְּלִי בְּטוֹרָא דְּסִינֵי בשעה שהקב"ה נתגלה בהר סיני, **אֲזַדְעָזַע**

טוֹרָא נִדְעוּעַ הָהָר. וּבְשַׁעֲתָא דְסִינֵי אֲזַדְעוּעַ, ובשעה שהר סיני נודעוּעַ,
כָּל שְׂאָר טוֹרֵי עֲלָמָא אֲזַדְעוּעוּ, כל שאר הרי העולם הודעוּעוּ, וְהוּוּ
סְלָקִין וְנִחְתִּין, והיו עולים ויורדים כי סגנא דארעא חד הוא. והם המלאכים הממונים
על ההרים, שאחד קשור לשני, וכולם נודעוּעוּ מהעצמה של האור הגדול שהיה בקבלת התורה,
עַד דְּאֹשִׁיט קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְדוּי עֲלֵייהוּ וְאִתִּישְׁבוּ, עד
שהושיט הקב"ה ידיו עליהם ונתישבו ונחו. וְקָלָא נִפְקָא וּמְכַרְזָא, וקול יוצא ומכריז
(תהלים קיד ה) מַה לָּךְ הַיָּם כִּי תִגְוֹם הַיַּרְדֵּן תִּסָּב לְאַחֲזֹר הַהָרִים
תִּרְקְדוּ כְּאֵילִים וְגו'.

וְאַנְוִן תִּבְּאֵן וְאַמְרִין, והם משיבים ואומרים, מִלְּפָנֵי אֲדוֹן חוֹלֵי אֶרֶץ
הוא האדון שנגלה עתה וגרם לארץ להתחלחל. אָמַר ר' יִצְחָק, מִלְּפָנֵי
אֲדוֹן, דָּא אֵימָא זו אמא היא הבינה, דְּכִתְיִב שכתוב בה (תהלים קיג ט) אִם
הַבְּנִים שְׂמַחְתָּה. חוֹלֵי אֶרֶץ שהארץ רעדה והתחלחלה, דָּא אֵימָא
תִּתְּאָה זו אימא התחתונה שהיא המלכות. מִלְּפָנֵי אֱלֹהֵי יַעֲקֹב, דָּא הוּא
אָבָא זה הוא פרצוף החכמה העליונה-האב של ז"א, דְּכִתְיִב שכתוב, (שמות ד כב)
בְּנֵי בְּכָרֵי יִשְׂרָאֵל שהוא פרצוף ז"א. וְעַל הָאֵי כְּתִיב ועל זה נאמר (שה"ש
ג יא) בְּעֶטְרָה שְׂעֶטְרָה לֹא אִמּוֹ שהם המוחין ביון שאו"א הם נותנים המוחין
לז"א.

כל דיבור ודיבור נחלק לשבעים קול והיו אותם קולות מאירים ונוצצים
לעיניהם של כל ישראל ואותו הקול היה בא ומתרה לכל אחד מישראל
ואומר לו האם תקבלני עליך ברמ"ח מ"ע, ואמר כן. ואח"כ מתרה בו על
שם"ה מצות ל"ת ואומר כן. ואח"כ היה אותו הקול מנשקו על פיו, והיו
נוצצים ומאירים בהם כל אורות השכינה והחנ"ת נה"י.

ח"ב קמ"ז ע"א

הָא אַתְּמַר, דְּכַד קוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא אַתְּנִילִי עַל טוֹרָא
דְּסִינִי הרי למדנו שכאשר הקב"ה נגלה על הר סיני, **כַּד אַתְּיְהִיבַת**
אוֹרֵייתָא לְיִשְׂרָאֵל בְּעֶשְׂרֵי אַמְרִין כאשר נתנה התורה לעם ישראל בעשרת
הדברות, **כָּל אַמְרָה וְאַמְרָה עֲבִיד קָלָא** כל דבור ודבור עשה קול,
וְהוּא קָלָא אַתְּפָּרֵשׁ לְשַׁבְּעִין קָלִין ואותו הקול נחלק לשבעים קולות.
א"כ, מעשרת הדברות יש שבע מאות קולות, והם כנגד ז' ספירות-חג"ת נהי"ם שהם פרצוף ז"א,
שכל אחד מהם כלול מעשר והם שבעים. **וְהוּוּ בְּלָהוּ נְהִירִין וְנִצְצִין**
לְעֵינֵיהוּ דְיִשְׂרָאֵל בְּלָהוּ והיו כולם מאירים ונוצצים לעיני כל ישראל כולם,
וְהוּוּ חֲמָאן עֵינִין בְּעֵינִין זִיו יְקָרָא דִּילִיהּ והיו רואים עין בעין זיו
ויופי הכבוד של השם יתברך, כי נשמתם השיגה במראה השכינה, **הָרָא הוּא דְכְּתִיב**
זֶה הוּא מִה שְׁכֻתוֹב (שמות כ טו), וְכָל הָעָם רוֹאִים אֶת הַקּוֹלֹת. רוֹאִים
וְרֹאִי רואים מה ששומעים, כלומר רואים את הדברות והספירות דחג"ת נהי"ם השייכים לז"א
שהוא בחי' קול כנודע.

וְהוּא קָלָא הָוָה אַתְּרִי בֵּיהּ בְּכָל חַד וְחַד מִיִּשְׂרָאֵל ואותו
הקול היה מתרה בו בכל אחד ואחד מישראל, כי הקול נתפשט בבי"ע ונעשו מהם
פרצופים קדושים ומלאכים והם היו מתרים בעם ישראל. **וְאָמַר לוֹן, תְּקַבְּלִנִי**
עֲלֶךָ, בְּכַד וְכַד פְּקוּדִין דְּבְּאוֹרֵייתָא ואמר להם תקבל אותי עליך בכך
וכך מצות עשה שבתורה **וְאָמְרוּ הִין** ואמר כל אחד ואחד מעם ישראל, כן. **אַחֲרָר**
לִיהּ עַל רִישִׁיהּ, וּמְתַגְּלָנָלָא עֲלִיהּ חזר לו ועלה על ראשו ונעשה לו עטרה
ומתגלגל עליו ומקיפו, **וְהוּוּ אַתְּרִי בֵּיהּ** והיה מתרה בו, **וְאָמַר לִיהּ,**
תְּקַבְּלִנִי עֲלֶךָ בְּכַד עוֹנְשִׁין דְּבְּאוֹרֵייתָא ואמר לו האם תקבל אותי עליך

בכך עונשים שבתורה שהם שס"ה ל"ת וְהָיָה אָמַר הָיִן והיה אומר כן. וההסבר לזה כי אותו אור וספירה או מלאך, היה בא בתחילה לימינו ואומר לו, תקבל אותי עליך ברמ"ח מ"ע שהם בחסד בימין ואומר כן. ואח"כ בא מלאך לשמאלו ואומר לו, תקבל אותי עליך בשס"ה מצות ל"ת שהם בגבורה ואומר כן. לְבַתֵּר אֶהְדֵּר תְּהוּא קָלָא, וְנִשְׁיֵק לִיָּה בְּפִימִיָּה אח"כ חזר אותו קול וספירה ונשק אותו בפיו, לדבקא רוחא ברוחא לקשור נשמתו עם התורה, תְּדָא הוּא דְכְּתִיב זהו מש"כ, (שיר השירים א ב) יִשְׁקֵנִי מְנִשְׁקוֹת פִּיהוּ.

וְכִדִּין, כָּל מָה דְהוּוּ חֲמָאן יִשְׂרָאֵל בְּהַחֲוָא זְמָנָא ואז כל מה שהיו רואים עם ישראל באותו זמן מכח נשמתם הטהורה, הָוּוּ חֲמָאן גּוֹ חַד נְהוֹרָא, דְקָבִיל כָּל אַנּוּן נְהוֹרִין אֶחָרִינִין היו רואים מתוך אור אחד שמקבל כל אותם אורות של ספירות אחרות עליונות, כי השכינה היא כמו מראה שנראים בה ומאירים בה כל האורות העליונים, וְהוּוּ תְּאֵבִין לְמַחְמִי והיו מתאווים לראות יותר. אָמַר לֹון קוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא, תְּהוּא נְהוֹרָא דְחַמִּיתוּ בְּטוֹרָא דְסִינִי אמר להם הקב"ה, אותו האור שראיתם בהר סיני שהוא אור השכינה, דְקָבִיל כָּל אַנּוּן גְּוֹוִינִי נְהוֹרִין שקבל כל אותם צבעי אורות, וְתִיאוּבְתָא דְלָכוּן עֲלִיָּה והתאווה שלכם עלי-לראות במראה השכינה, תְּקַבְּלוּן לָהּ וְתִסְבוּן לָהּ לְגַבִּיכוּ תקבלו אותה ותקחו אותה אצלכם שתשרה עליכם, וְאַנּוּן גְּוֹוִינִי דְאִיָּהי מְקַבְּלָא ואותם הצבעים שהיא מקבלת הם ו"ק, אֵלִין אַנּוּן שהם אותם זָהָב וְכֶסֶף וְנַחֲשָׁת וְגו' תכלת וארגמן, תולעת שני ושש, שהם הז"ת

משתי הדברות של אנכי, ולא יהיה לך, יצא קול ונחלק לשבעים קולות, כנגד שבעים פנים שבתורה והרג בשבעים אומות שלא קבלו את התורה, וכל זמן שישראל עוסקים בתורה לא יוכלו אומות העולם להזיק להם, ובשתי דברות אלו הרג הקב"ה לעשו וישמעאל על שלא קבלו התורה.

תיקוני זוהר ס"ד ע"א

וּמְתָרִין דְּבוּרִין ומשתי הדברות שהם אנכי ולא יהיה לך שנאמרו בדבור אחד, **נִפְקַ קָלָא וְאֵתְפִלַּג לְשִׁבְעִין קָלִין** יצא קול אחד מבחי' שם

הוי"ה ב"ה שהוא ז"א, ונחלק לשבעים קולות כנגד ז' ספירות תחתונות דו"א שכל אחת מהם כלול מי"ס, **לְקַבֵּל שִׁבְעִין אֲנָפִין** כנגד שבעים פנים שבתורה, **וְקָטַל בְּהוֹן שִׁבְעִין אֲמִין עַל דְּלָא קָבִילוּ אוֹרֵייתָא** והרג בהם שבעים אומות על שלא קבלו את התורה, כי ע"י לימוד התורה מכניעים את אומות העולם, ולכן בכל זמן הגלות שעם ישראל עוסק בתורה, לא יוכלו אומות העולם להזיק להם ולהרוג בהם ח"ו, **וּבְתָרִין דְּבוּרִין** ובשתי הדברות הנ"ל, **קָטַיל לְתָרִין אֲמִין, דְּאֲנוּן עֲשׂו וְיִשְׁמַעְאֵל** הרג הקב"ה לשתי אומות שהם עשו וישמעאל, שהם החזקים והראשים של כל שבעים אומות, **דְּלָא בָּעוּ לְקַבֵּל אוֹרֵייתָא** היות ולא רצו לקבל התורה כי רצונם הוא לרצוח ולנאוף וכו'.

דִּהָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא תְּדַ אֵיהּ שהרי הקב"ה אחד הוא, כלומר בחינה

אחת, ולכן היה די שיאמר את עשרת הדברות מבחי' המלכות שהיא הספירה העשירית ולא יותר, אמנם דע לך, **וְאֵיהּ לָא הָוָה מְמַלֵּל בְּאֵלִין קָלִין וְדְבוּרִין דְּאֲנָכִי** והוא לא היה מדבר באלו הקולות שמצד שם הוי"ה ב"ה בחי' ז"א ודבורים של אנכי מבחי' המלכות, **אֵלָא לְאֲחֻזָּא דְשְׁמִיָּה וְיִקְרִיָּה הָוָה בְּאוֹרֵייתָא** אלא להראות ששמו שהוא הוי"ה ב"ה וכבודו שהיא המלכות-השכינה-שם אדנות, הם נרמזים בתורה, כי ז"א הוא ט"ס ומלכות היא בחי' עשירית וביחד עשר ספירות כולם כלולים בתורה,

וּבְגִין דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְלִיל מְנַה (נ"א בְּדִינָא) ובשביל זה הקב"ה דיבר ממנה משם אלהים שבבינה, בְּגִין דִּיתְזַעְזְעוּן כָּל אַמִּין דְּעֵלְמָא כדי שיזדעזעו כל אומות העולם, מֵאַלִּין דְּמִשְׁתַּדְּלִין בֵּיהּ מאלו הת"ח והעם שמשתדלים בכל כוחם בתורה.

הר המוריה והר סיני

(בענין מתן תורה ושני לוחות הברית ויציאת מצרים והמתקת הדינים)

הילקוט ראובני" יתרו (אות ג) (ירחון "אהבה ואהבה")

"בשעת קבלת התורה נעקר הר המוריה ובא למדבר כדי שתנתן התורה על המקום המעולה הזה", נמצא שהתורה נתנה לנו על שני הרים – הר המוריה והר סיני. ועל הקשר הנפלא שבין עשרת הנסיונות שנתנסה אברהם אבינו ובין עשרת הדברות שנתנו לישראל בהר סיני, כותב בעל הטורים (בראשית כו ה): "עקב אשר שמע אברהם בקולי וישמור משמרת מצותי חקותי ותורת" – יש בפסוק עשר תיבות כנגד עשרת הדברות שבהם עק"ב תיבות, וכנגדם נתנסה יו"ד נסיונות וקיים עולם שנברא בעשרה מאמרות". ומבאר הרבי מליובאוויטש וזת"ד: כאשר אמר הקב"ה "אנכי הויה אלהיך" – היה זה ב"קול גדול", שום דבר לא היה יכול לעצור את הקול, הקול חדר והקיף את כל העולם, ואף את הדומם, כל דבר קלט וספג את הקול של "אנכי", ומשום כך לא היתה אפשרות לשום הד לחזור, ואם כן קול ה' נספג בכל המציאות בדצח"ם. והנה התורה צריכה להקיף עד הדרגה התחתונה ביותר שהיא בחינת העקב וזמ"ש באברהם אבינו "עקב אשר שמע אברהם בקולי", והנה עפ"י זה יתבאר מה שהרחבנו במקום אחר שהלוחות היו בסוד יעקב, שהרי בעשרת הדברות יש י" דברות, עק"ב תיבות וכת"ר אותיות, והכל בסוד יעקב, י' דיעקב הם עשרת הדברות, עק"ב דיעקב, גימט' מאה שבעים ושתים כנגד התיבות שיש בעשרת הדברות. י' במילוי יו"ד בגימטריא עשרים, ועשרי"ם עולה בגימטריא כת"ר כמנין האותיות. כלי הלוחות שהם עשרה מאמרות הם כנגד ארבע נשותיו של יעקב: רחל, לאה, בלהה, זלפה עולה בגימטריא 438 – כמנין "לחת".

והמקור שהעשרה נסיונות הם כנגד עשרת הדברות, הוא בזהר הקדוש (ואתחנן רסג): בתרגום ללשון הקודש "כל אלו עשרה נסיונות שנתנסה בהם אברהם ועמד

בכולם הם כנגד עשרת הדברות, כל נסיון כנגד מאמר אחד, ונתנסה במאמר ההוא ועמד בו". נמצא כי אחרי שעמד אברהם אבינו בעשרה נסיונות, שהאחרון שבהם הוא נסיון העקידה, מאז היו הוא ובניו ראויים לקבל את התורה, שכלולה בעשרת הדברות שנתנו בהר סיני כנגד עשרה נסיונות.

מעשה יתבאר מה שעקר הקב"ה את הר המוריה ממקומו והביאו על הר סיני כדי שתנתן תורה עליו, כי היות שעל ידי העקידה השלים אברהם אבינו את העשרה נסיונות שהם כנגד עשרת הדברות, ובזכות זה זכו ישראל לקבל עשרת הדברות בהר סיני, לכן מן הראוי שבשעת מעמד הר סיני יעמוד שם גם הר המוריה שבזכותו קבלו ישראל את התורה.

בזוהר הקדוש (יתרו ז) מובא בתרגום ללשון הקודש: "תנא באלו חמשה מאמרות כלול הכל, באלו חמשה מאמרות נחקקו חמשה אחרים ודאי, חמשה מתוך חמשה", ובהמשך הדברים מבאר הזוהר הקדוש איך חמשת הדברות שבלוח ימין מכוונים כנגד חמשת הדברות שבלוח שמאל. ומדקדק הגר"א מוילנא זי"ע בכוונת הזוהר דקדוק נפלא, בעשרת הדברות שמתחלקים על הלוחות לשני חלקים, חמש דברות מצד ימין וחמש בצד שמאל, כאשר נתבונן נראה, שבדברות מצד שמאל לא נזכר כלל שם הוי"ה או שם אלהים, ולעומת זה בחמש הדברות שבצד ימין, נזכרו בכל אחת מהן שני השמות – הוי"ה אלהים: "אנכי – ה' אלהיך; לא יהיה לך אלהים אחרים על פני כי אני – ה' אלהיך; לא תשא את שם – ה' אלהיך; זכור את יום השבת לקדשו כאשר צוך – ה' אלהיך; כבוד את אביך ואת אמך... למען יאריכון ימיך על האדמה אשר – ה' אלהיך נתן לך".

ומבאר הגר"א כי באמת היה ראוי שבחמשת הדברות שבצד ימין יזכר שם הוי"ה מדת הרחמים, שכן תמיד צד ימין רומז על החסד והרחמים, ואלו בצד שמאל היה ראוי שיוזכר שם אלהים שהוא מדת הדין, שכן תמיד צד שמאל רומז על הדין. אולם, בקש הקב"ה להמתיק את הדין שבצד שמאל, ולכן כללו בתוך חמש הדברות שבצד ימין, וזהו מאמר הזוהר הקדוש "באלו חמשה מאמרות כלול הכל", כלומר שחמשת הדברות שבשמאל כלולות בחמש שבצד ימין.

עשה נרחיב כדי להבין את דברי הגר"א, על פי מה שגילה לנו האריז"ל, כי שורש הדינים הם חמש מיני גבורות בחמש אותיות מנצפ"ך הבאות בסוף התיבה, ולעומתם ישנם חמשה חסדים הממתקים את החמש גבורות, כי בהתערבכם יחד, עם החמש גבורות, הם גורמים להמתיק הגבורות כדבר המתוק שממתיק דבר מר, ומזה נשכיל להבין כי ענין

המשה שמות אלהים הם כנגד החמש גבורות, ואלו המשה שמות הוי"ה הם כנגד המשה חסדים הממתקים משה שמות אלהים.

הנה כי כן, נפתח לנו פתח להבין דברי הגר"א, אשר האיר לנו לבאר דברי הזוהר הקדוש, כי באמת היה ראוי להיות משה שמות הוי"ה בצד ימין של הלוחות כנגד משה חסדים, ולעומת זה היה ראוי להיות משה שמות אלהים בצד שמאל כנגד משה גבורות. אולם בקש הקב"ה להמתיק את משה הגבורות על ידי התערבותם בחמשה חסדים, לכן כלל את משה שמות אלהים שבצד שמאל של הלוחות עם משה שמות הוי"ה שבצד ימין של הלוחות.

ונראה דבר פלא, כי כאשר נתבונן בפרשת העקידה, נראה שזכרו במכוון חמש פעמים שם הוי"ה עם חמש פעמים שם אלהים. ויש לבאר ענין זה על פי מה שמובא ב"ליקוטי תורה" להאריז"ל (דבור המתחיל וישכם אברהם), כי תכלית עקידת יצחק היתה לכלול מדת החסד של אברהם עם מדת הדין של יצחק וכן לכלול מדת הדין של יצחק עם מדת החסד של אברהם, וכך ימתקו הגבורות של יצחק על ידי החסדים של אברהם. ועל פי זה מפרש האריז"ל את הכתוב בפרשת העקידה: "ויאמר יצחק אל אברהם אביו ויאמר אבי", בכך נתכוון יצחק לכלול עצמו עם אביו אברהם שמדתו חסד, והשיב לו אברהם: "ויאמר הנני בני", שבכך התכוון אברהם לכלול עצמו עם בנו יצחק שמדתו דין, ומסיים הכתוב: "וילכו שניהם יחדיו", הדין של יצחק כלול בחסד של אברהם והחסד של אברהם כלול בדין של יצחק.

מעשה יומתק להבין הטעם שזכרו בפרשת העקידה משה שמות הוי"ה עם המשה שמות אלהים, כדי ללמדנו שעל ידי העקידה שעקד אברהם אבינו את יצחק בנו על גבי המזבח, נמתק הדין של יצחק שהם חמש גבורות הרמוזים בחמשה שמות אלהים, על ידי החסד של אברהם שהם משה חסדים הרמוזים בחמשה שמות הוי"ה.

מעשה יאיר לנו להבין נפלאות מעשה ה' אשר עקר את הר המוריה והביאו למדבר כדי למסור עליו עשרת הדברות לישראל, מאחר שבזכות העקידה שהיה הנסיון העשירי, זכו ישראל לעשרת הדברות, ועל ידי העקידה נמתקו משה שמות אלהים על ידי משה שמות הוי"ה שזכרו בפרשת העקידה, לכן בחר הקב"ה למסור עשרת הדברות לישראל על הר המוריה.

ועכשיו נקשור בע"ה רעיון נפלא זה של הגר"א עם יציאת מצרים שהיתה הכנה לקראת מתן תורה, על פי מה שגילה האריז"ל (שער הפסוקים) על הפסוק: "ומושב בני

ישראל אשר ישבו במצרים שלשים שנה וארבע מאות שנה", שהסיבה שהיו ישראל צריכים להיות במצרים ארבע מאות ושלשים שנה הוא כנגד חמש פעמים שם אלקים שעולה בנימטריא ארבע מאות ושלשים. ולכן נזכר חמש פעמים בשלשה פסוקים (כג-כה): "ויהי בימים הרבים ההם... ויועקו ותעל שועתם אל 'אלהים' מן העבודה, וישמע 'אלהים' את נאקתם, ויזכור 'אלהים' את בריתו... וירא 'אלהים' את בני ישראל, וידע 'אלהים', כדי ללמדנו שתכלית השעבוד במצרים היתה להמתיק הדינים מחמשה שמות אלהים שהם ת"ל (430) שנה.

והנה מבואר במדרש (ילקוט שמעוני פרשת שמות), כי קושי השעבוד במצרים לא היה אלא רק שמונים ושש שנים (גימטריא של שם אלהים אחד). נמצא לפי זה, שלא נמתק במצרים רק שם אלקים אחד, ועדיין צריכים היו להמתיק ארבעה שמות אלהים. על כן, כותב מרן החיד"א זצ"ל ב'שמחת הרגל', כי מטעם זה תקנו חז"ל לשנות בליל פסח ארבע כוסות, כי כו"ם בנימטריא שמונים ושש כמספר אלקים, לרמז שהוציאנו הקב"ה מצרים לפני שנמתקו ארבעת שמות אלהים, ומטעם זה נזכרו בפרשת וארא, ארבעה לשונות של נאולה: והוצאתי, והצלתי, וגאלתי, ולקחתי, כנגד ארבע פעמים פ"ו (שמונים ושש) שנה שיצאו ממצרים קודם הזמן.

ועל פי האמור, נוכל להבין מעט, את שכתב המקובל האלקי רבי שמשון מאוסטרפולי זי"ע, ב"ליקוטי שושנים", לפרש הפסוק "ויסעו מרפידים ויבואו מדבר סיני" כי רפידים בנימטריא שלש מאות ארבעים וארבע, כמספר ארבע פעמים אלקים, שלא נמתקו בגלות מצרים. לכן, כדי לתקן ענין זה, "ויבואו מדבר סיני" – סיני גימטריא חמש פעמים שם הוי"ה הממתקים חמשה שמות אלקים. וזהו רמז הפסוק "ומשה עלה אל האלהים", היינו ה' (חמש) אלהים להמתיקם על ידי קבלת התורה בהר סיני בנימטריא חמש פעמים הוי"ה.

על פי הדברים האמורים, מתפרשים נפלא הפסוקים (שמות ג): "ויאמר משה אל האלהים מי אנכי כי אלך אל פרעה וכי אוציא את בני ישראל ממצרים" ופירש רש"י על פי המדרש (שמות רבה ג): "וכי אוציא את בני ישראל – מה זכות יש בידם להוציאם", כלומר הלא לא היה קושי השעבוד רק שמונים ושש שנה, כמנין אלהים, וצריך להמתיק עוד ארבע פעמים אלהים. אמר לו הקב"ה: "בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את האלהים על ההר הזה", כלומר מה ששאלת באיזו זכות יצאו ממצרים בטרם המתיקו חמש פעמים אלהים, התשובה היא "תעבדון את האלהים על ההר הזה", שעתידים לקבל את התורה

על הר סיני שעולה חמש פעמים הוי"ה הממתקים חמשה שמות אלהים כנרמז בפסוק "ומשה עלה אל האלהים".

הנה כי כן נפלא להבין את דברי הנר"א, שמטעם זה נתן הקב"ה לישראל בהר סיני עשרת הדברות שנכללו בהן חמש דברות מצד שמאל בתוך חמשת הדברות שבצד ימין על ידי שנוכרו בחמש דברות מימין חמש פעמים שני שמות הוי"ה אלהים, לרמז שעל ידי מתן תורה נמתקו חמשה שמות אלהים שהיו צריכים להמתיק בגלות מצרים, ומטעם זה נתנו עשרת הדברות על הר סיני שעולה חמש פעמים הוי"ה.

דרוש על מעלת ושמירת תרי"ג מצות

בתחילת ספר דברים מתחילה התורה ב"אלה הדברים" וסיום ספר במדבר מסתיים ב"אלה המצות". ולהבין הסמיכות של "אלה הדברים" עם "אלה המצות", אפשר לומר על פי מה שאמרו המקובלים שכל אדם חייב לקיים כל תרי"ג מצות שהם כנגד רמ"ח אבריו ושס"ה גידיו, שכל מצות עשה מאירה ומתקנת אבר אחד כנגדה, וכן כל מצות לא תעשה מתקנת ומאירה אחד מהשס"ה גידים. וקשה כיצד יוכל האדם לקיים את כל המצות, והרי יש מצות שלא שייכות לכל אחד, כגון מצות כהונה וכן יבום ועוד, וא"כ איך יתקן רמ"ח אבריו ושס"ה גידיו.

ותירצו בזה ב' תירוצים:

א' ע"י שעוסק בתורה ולומד את אותן ההלכות וכו', מעלה עליו כאלו עשה אותן. **ב'** בידוע שעם ישראל כולם הם כגוף אחד, וזה ע"י מצות ואהבת לרעך כמוך, א"כ כאשר אדם אחד קיים מצות יבום, וזה קיים חליצה וכו', נחשב לכל אחד מישראל שקיים כל התורה כולה.

וזה שכתוב "אלה הדברים" דברי התורה שעל ידם אדם מקיים כל התורה כולה בכל מצותיה בסוד "דבורים שמוציא מפיך". וזה רמז "אלה הדברים" אל"ה ר"ת א'פשר ל'קיים ה'מצות ע"י "הדברים" – הדבורים של התורה הקדושה.

ועוד אמר "אל כל ישראל" שע"י שכל אחד מישראל עושה מצוה אחרת, נחשב לנו שכל אחד מאתנו עשה המצוה מפני שכל עם ישראל נחשבים כגוף אחד, ואז נחשב לו שקיים כל מצות התורה. ולכן סמך אלה המצות אלה הדברים שע"י דבור התורה מקיים כל מצות התורה, ואז כל אבריו מקבלים אור עליון ואותו אבר בריא וקיים.

ולבן היה מקפיד האר"י ז"ל מאד שלפני כל מצוה ומצוה ולפני כל תפילה ותפילה, יקבל עליו מצות עשה של ואהבת לרעך כמוך, ויאמר בשם כל ישראל וכו'.

וידוע מה שכתב האר"י ז"ל כי אם האדם לא קיים איזה מצוה במשך כל ימי חייו לא חייב לבוא ע"ז בגלגול, אלא נשמתו באה בסוד "עיבור" ומתעברת באיזה אדם שעושה את אותה המצוה עכשיו בחשק. כמו שהיה עם אביי שאביו נפטר קודם שנולד ואח"כ נפטרה אמו, ולא זכה לקיים מצות כבוד אב ואם, ונתעבר "אביי" באחד התלמידים ורבנו האר"י ראה את איך שאביו נמצא בעיבור אצל אותו תלמיד.

ועוד מספרים שפעם אחת היה הרב יושב עם התלמידים, ונכנס כמוה"ר שמואל אוזידה, שחיבר ספר מדרש שמואל על פרקי אבות, לדבר עם הרב על עסק אחד והיה עדיין רך בשנים, ומיד כשראה אותו הרב קם מלא קומתו, ואמר לו ברוך הבא והושיבו לימינו ודבר עמו כל צרכו, ולאחר שיצא אמר מהרח"ו לכבוד הרב, כבוד הרב מה כל החרדה הזאת מפני החכם הבחור, שפעם אחרת לא עשית כן. אמר לו הרב לא מפני הבחור קמתי, אלא לפני ר' פנחס בן יאיר שנכנס עמו, כי ביום זה נתעברה בו נשמתו שעשה איזה מצוה שהיה רגיל בה ר' פנחס בן יאיר, ונתעברה בו כדי לחזקו ולעודדו. וכשמוע הרח"ו זה רץ אחרי ר' שמואל אוזידה ואמר לו תניד לי איזה מצוה עשית היום, ואמר לו קמתי בבוקר בהשכמה לילך לביהכ"ס להיות מעשרה ראשונים כמנהגי, ובדרכי שמעתי קול בכיה גדולה מבפנים, ואמרתי נלך ונראה מדוע בוכים, וראיתי כי כולם בבית ערומים מחמת שבאו נגבים ושודדים ונגבו כל מה שראו, ואף מלבושיהם הפשיטום מעליהם, ומיד פשטתי את מלבושי מעלי והלכתי והלבשתי בזה את בעה"ב, וחזרתי ולבשתי בגדי שבת והנה עתה אתה רואה אותי עם בגדי שבת.

והנה נודע כי תרי"ג מצות שאדם עושה ומקיים כאן בעוה"ז אשר נעשה בהם פועל רוחני למעלה, אין האדם פועל עיקרי ממש בעולמות העליונים, אלא כל מעשהו ועסקו הוא רק דמיוני, שעושה על צד הדמיון, כדי שהקב"ה והשכינה יעשו פועל העיקרי כנגד מעשה האדם.

לבן כתיב "ה' צלך על יד ימינך" כשאדם עושה מעשה בתנועת אבריו למטה, אז תיכף ומיד נעשה כנגדו למעלה, כמו ענין הצל שנעשה תיכף ומיד, כן זה נעשה תיכף ומיד דוגמתו ברוחניות למעלה.

והביא מש"כ הבן איש חי משל על זה לאדם שהיה הולך לפי תומו, והנה הרחיק למרחוק והנה הוא רואה למרחוק כפיר אריות עומד כנגדו כבעם וחימה לומש עיניו אליו

וכו', וימת לבו בקרבנו ואמר בודאי הגיע עתו, כי לא היה בידו שום כלי זין להלחם בארי והיה לו רק מטה אחד, ואמר בלבו בכל אופן אני צריך להתחזק בעצמי ולא אראה שום פחד, ולקח את מטהו והעמיד כנגד הארי שיחשוב שזה חץ ורובה. והיה עומד אדם אחד על איזה עץ בקירוב מקום והיה בידו רובה עם כדורים וראה את מצוקתו של אותו אדם וירה על האריה והרגו. ואותו אדם היה שמח וחשב שמהמטה שלו יצא כדור והרג את הארי וקרא ע"ז "אם ה' ירצה גם המטה יהיה רובה". שמע זאת אותו אדם שעמד מרחוק ואמר לו אני הוא שיריתי את הכדור מהרובה.

כך הענין באדם שעוסק במצות שבכל מעשיו אין בהם כח ממשי להוציא מהם תיקון לתקן ברוחניות למעלה, ורק הוא עושה פועל דמיוני, כאותו האיש שאחז את מטהו נגד האריה והפועל האמיתי יצא מאותו איש העומד על האילן והוא אשר זרק החץ על האריה. כן הוא אור שכינתו יתברך העומד למעלה מראשנו והוא העושה את הפעולה ברוחניות אשר אנחנו מדמים לעשותה במעשה ידינו.

והנה בשעה שעלה משה למרום אמר להן לישראל בסוף מ' יום בתחילת שש אני בא, לסוף מ' יום בא השטן וערבב את "העולם" (שבת פט ע"א).

מסביר הבן איש חי כי ידוע שהאדם נקרא עולם בפני עצמו, ומדוע, כי עולם אותיות עו"ל מ', פי' ר"ת עול מצות, כלומר אינו חשוב אדם אלא א"כ קבל עליו עול מצות, ואם יחטא ולא יקיים המצות, הרי זה מהפך אותיות עולם ומערבב אותם שיהיו בסדר "מועל" כמ"ש איש או אשה כי יעשו מכל הטאת האדם למעול מעל בה'. ולזה אמר בא השטן וערבב את העולם, ר"ל שהוא עול המצות שקבל כל אחד במעמד הר סיני שלזה נקרא האדם בשם עולם, והוא ערבבם ועשה מהם – מועל.

וידוע הוא כי האויב הגדול של ישראל הוא השטן, וקודם אותיות שט"ן ישנן אותיות רמ"ח, רמז כיצד ינצחו עם ישראל את השטן, ע"י רמ"ח מצות עשה. וזה שאומרים ברוגז רח"ם תזכור, ר"ל תזכור לנו זכות רמ"ח מצות עשה.

וזה שכתוב "כי תצא למלחמה על אויבך" שהוא השטן, דקודם שטן יש אותיות רח"ם ועל ידם "ונתנו ה' אלהיך בידך".

והנה המצות שאדם עושה צריך לעשות אותם לשם יחוד קובה"ו, כלומר ליחוד הוי"ה אדנו"ת לשמה, ואם עושה כן ניצל אפי' ממות, כי מצות הצדקה רומז להוי"ה אדנו"ת שעולים צ"א, וכן צ"ל של צדקה מפרידה בין אותיות מות, ואם תשים צ"ל באמצע יהיה מצות.

ומורינו ראש הישיבה הנאון רבי עזרא עמיה ע"ה אומר בענין המצות לשמה מדוע הקב"ה במצות צדקה אומר (דברים טו י) "נתון תתן לו" נתונה פעמיים, אלא מסביר הרב, כי כשהאדם רואה עני והוא מרחם עליו ונותן לו צדקה, א"כ זה לא לשם שמים, כי זה מחמת הרחמנות שלו על העני, לכן התורה אומרת תן לו מיד פעם שנית, אע"פ שכבר נתת לו מחמת רחמנות, עתה תן לו לשם שמים.

מספרים על ר' חיים מצאנז זצ"ל שפעם ביום הכפורים היה איזה גביר אחד שנתעלה ואמר שהוא צמא מאד ולא מרגיש טוב, והרב ידע שהוא מפונק ובעל תאוות, אמר תביאו לו מים, והרב אמר תביאו כפית ונתן לו כפיו כפית ראשונה, והגביר פתח את העינים, אח"כ אמר לו הרב תדע לך מכאן ואילך כל כפית עשרה זהובים, הגביר שמע מזה ואמר שהוא כבר לא צריך.

מו"ר ראש הישיבה הנאון כמוהר"ר יהודה צדקה וצוק"ל דרש על הפסוק בתהלים: "דרך מצותיך ארוץ כי תרחיב לבי".

המתבונן יראה כי דוד לא מזכיר שום זכות אחרת, רק מה שהיה רץ למצות, לכאורה מה אכפת לנו מהריצה הרי העיקר הוא קיום המצות עצמן שהאדם מניח תפילין ומתפלל, וזה היה דוד צריך להזכיר לא את הריצה. נתאר לעצמינו פקיד שבא למשרד ואומר למנהל אני רצתי היום בדרך להגיע לעבודה בזמן, אומר לו המנהל מה זה אכפת לי מצידי אל תרוץ בכלל העיקר תגיע בזמן ותעשה את העבודה והתוצרת שאנחנו רוצים ממך, א"כ מדוע דוד משתבח בריצה.

אלא הריצה היא הקובעת את השלימות והחשק והאהבה לעבודת השי"ת. בודאי מי שלא מקיים את המצות דינו כגוי, לכן דוד לא משתבח בזה שהוא שומר שבת ומניח תפילין וכו', כי איזו תפארת היא זו, אלא אומר דוד המלך אני עושה את המצות בתאבון ובחשק שזה מעיד על טוהר הנשמה, ולכן אמר "דרך מצותיך ארוץ". מעולם לא נראה אדם רץ לשלם מסים, אמנם מוכרחים לשלם, אבל לא רצים לשלם, אבל כאן דוד המלך אומר דרך מצותיך ארוץ, דבר המעיד על אצילות נפשו וטוהר נשמתו.

הודעה חשובה

ידוע מה שכתוב בספרים על מעלת התשובה ועשיית חשבון נפש בכל ערב ראש חודש, הנקרא יום כיפור קטן. שזה מבטל מעל האדם בפרט ומעל עם ישראל בכלל כל גזרות קשות ורעות וכו' וכמו שהעיד ע"ז באיגרות ר' שלומל מזמן האר"י שהיו עושים בכל ערב ראש חודש חנוכה וסליחות ותפילות ודברי כבושין וכל העם חוזרים בתשובה ולכן היתה להם בריאות ושפע גדול. לכן הוחלט בס"ד ע"י רבני הישיבה שליט"א לערוך מידי ערב ר"ח סדר תפילות ותחנונים לבטל כל גזרות קשות ורעות ולאקמא שכינתא מעפרא ומי שבכוחו ישתדל להתענות אותו היום.

בעה"ת נתאסף כולנו

יום שני כ"ט אייר ער"ח סיון

בשעה 2:30 בדיוק

לקריאת התהילים בחשק גדול

וסדר תשובה תפילות ותחנונים

ברוב עם

והיא סגולה גדולה לבטל כל גזרות קשות ורעות רח"ל ואף גזרת קיצור השנים ח"ו והרגיל לעשות כסדר הזה בכל ער"ח יזכה לשנות חיים ושלוש לברכה והצלחה בכל עניו בעה"ת והן א-ל כביר לא ימאס תפילת רבים וזוכה לביאת משיח צדקנו בב"א אמן.

אברכי הישיבה מתבקשים להשתתף

ללא יוצא מן הכלל

בברכת התורה

ההנהלה

